

REPUBLIKA HRVATSKA
Općinski sud u Požegi
Sv. Florijana 2, Požega

Poslovni broj: 18. P Ob-3/2021-58

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Općinski sud u Požegi, po sucu ovoga suda Anamariji Kovačević Turac, kao sucu pojedincu u parničnom predmetu tužiteljice I-tužiteljice Lee Hrmić iz Požege, Hrvatskih Branitelja 40, OIB: 37376160162, II-tužitelja mlt. Marka Brekalo iz Požege, Hrvatskih Branitelja 40, OIB: 19583989819 i III-tužiteljice mlt. Tare Brekalo iz Požege, Hrvatskih Branitelja 40, OIB: 21047378339, svi zastupani po punomoćniku Tomislavu Metiću, odvjetniku u Požegi, protiv tuženika Ivana Brekala iz Požege, Vučjak 50, OIB: 64751451298, zastupanog po punomoćniku Ivanu Boškoviću, odvjetniku u Požegi, radi uzdržavanja djeteta i spora o roditeljskoj skrbi, nakon glavne rasprave održane 29. siječnja 2024. u nazočnosti I-tužiteljice osobno uz punomoćnika i tuženika osobno uz punomoćnika, 18. ožujka 2024.

p r e s u d i o j e

I Mlt. Mark Brekalo iz 34000 Požega, Hrvatskih Branitelja 40, OIB: 19583989819 i Mlt. Tara Brekalo iz 34000 Požega, Hrvatskih Branitelja 40, OIB: 21047378339 povjeravaju se na stanovanje majci Lei Hrmić na adresi stanovanja majke.

II Mlt. djeca s ocem će ostvarivati osobne odnose svaki drugi tjedan od četvrtka u 18,00 sati do nedjelje u 18,00 sati. U tjednu kada djeca ne ostvaruju osobne odnose s ocem vikendom, mlt. djeca će provoditi s ocem jedan dan u tjednu po dogovoru roditelja (ovisno o radnom rasporedu oca, od 15 sati do slijedećeg dana u 19 sati). Djeca će provoditi blagdan Božića i dan Nove Godine kod roditelja s kojim ne stanuju svake parne godine, a kod roditelja s kojim stanuju svake neparne godine. Djeca će provoditi zimske praznike kod oca u kontinuitetu 7 dana počevši od dana koji će roditelji sporazumno dogovoriti. Blagdan Uskrsa mlt. djeca će provoditi kod roditelja kod kojeg ne stanuju u parnoj godini, a kod roditelja kod kojeg stanuju u neparnoj godini. Mlt. djeca provoditi će ljetne praznike sa majkom u trajanju od 30 dana i s ocem u trajanju od 30 dana, sukladno dogovoru roditelja, ovisno o godišnjim odmorima.

III Nalaže se tuženiku Ivan Brekalo iz Požege, Vučjak 34, OIB: 64751451298 da II-tužitelju, mlt. Marku Brekalo iz Požege, Hrvatskih branitelja 40, OIB: 19583989819 po osnovi naknade za uskraćeno uzdržavanje, za razdoblje od svibnja 2018. godine do dana podnošenja tužbe, isplati iznos u visini od 2.819,38 eura / 21.242,63 kuna¹ zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje teku kako slijedi:

- na iznos od 50,08 eura/ 377,33 kuna od 31. srpnja 2018. godine do isplate

¹ Fiksni tečaj konverzije 7,53450

- na iznos od 89,99 eura / 678,00 kuna od 31. kolovoza 2018. godine do isplate
- na iznos od 89,99 eura / 678,00 kuna od 30. rujana 2018. godine do isplate
- na iznos od 89,99 eura / 678,00 kuna od 31. listopada 2018. godine do isplate
- na iznos od 89,99 eura / 678,00 kuna od 30. studenog 2018. godine do isplate
- na iznos od 89,99 eura / 678,00 kuna od 31. prosinca 2018. godine do isplate
- na iznos od 89,99 eura / 678,00 kuna od 31. siječnja 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 28. veljače 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 31. ožujka 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 30. travnja 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 31. svibnja 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 30. lipnja 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 31. srpnja 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 31. kolovoza 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 30. rujna 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 31. listopada 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 30. studenog 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 31. prosinca 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 31. siječnja 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 29. veljače 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 31. ožujka 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 30. travnja 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 31. svibnja 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 30. lipnja 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 31. srpnja 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 31. kolovoza 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 30. rujna 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 31. listopada 2020. godine do isplate
- na iznos od 114,23 eura / 860,67 kuna od 30. studenog 2020. godine do isplate
- na iznos od 114,23 eura / 860,67 kuna¹ od 31. prosinca 2020. godine do isplate po stopi zatezne kamate koja se dobije uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita određenim na razdoblje duljim od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena, u roku od 15 dana.

IV Odbija se tužitelj mlt. Mark Brekalo sa dijelom tužbenog zahtjeva i to za mjesečne iznose za uskraćeno uzdržavanje u ukupnom iznosu od 1.739,51 eura / 13.106,37 kuna.¹

V Nalaže se tuženiku Ivan Brekalo iz Požege, Vučjak 34, OIB: 64751451298 da li-tužitelju mlt. Marku Brekalo iz Požege, Hrvatskih branitelja 40, OIB: 19583989819 po osnovi uzdržavanja maloljetnog djeteta, isplaćuje mjesečni iznos uzdržavanja od 132,72 eura / 1.000,00 kuna od siječnja 2021. godine pa do travnja 2021. godine, od 1. travnja 2021. godine do 1. travnja 2022. mjesečni iznos od 146,00 eura / 1.100,00 kuna, od travnja 2022. do 1. travnja 2023. mjesečni iznos od 159,27 eura / 1.200,00 kuna, od 1. travnja 2023. mjesečni iznos 171,35 eura / 1.291,00 kuna¹ pa na dalje i to tako da dospjele mjesečne iznose plati odjednom, a dospijevajuće najkasnije do 15-og u mjesecu za tekući mjesec sa zakonskom zateznom kamatom koja na svaki dospjeli a neplaćeni iznos uzdržavanja teče od dospijeća do isplate po stopi zatezne kamate koja se dobije uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita

¹Fiksni tečaj konverzije 7,53450

određenim na razdoblje duljim od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena, a sve to u roku od 15 dana.

VI S preostalim dijelom tužbenog zahtjeva za tekuće uzdržavanje u mjesečnim iznosima do iznosa od 171,35 eura/1.291,00 kuna¹ tužitelj mlt. Mark Brekalo se odbija

VII Nalaže se tuženiku Ivan Brekalo iz Požege, Vučjak 34, OIB: 64751451298 da III-tužiteljici, mlt. Tari Brekalo iz Požege, Hrvatskih branitelja 40, OIB: 21047378339 po osnovi naknade za uskraćeno uzdržavanje, za razdoblje od svibnja 2018. godine do dana podnošenja tužbe, isplati iznos u visini od 2.785,23 eura / 20.985,29 kuna¹ zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje teku kako slijedi:

- na iznos od 50,08 eura / 377,33 kuna od 31. srpnja 2018. godine do isplate
- na iznos od 89,99 eura / 678,00 kuna od 31. kolovoza 2018. godine do isplate
- na iznos od 89,99 eura / 678,00 kuna od 30. rujna 2018. godine do isplate
- na iznos od 89,99 eura / 678,00 kuna od 31. listopada 2018. godine do isplate
- na iznos od 89,99 eura / 678,00 kuna od 30. studenog 2018. godine do isplate
- na iznos od 89,99 eura / 678,00 kuna od 31. prosinca 2018. godine do isplate
- na iznos od 89,99 eura / 678,00 kuna od 31. siječnja 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 28. veljače 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 31. ožujka 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 30. travnja 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 31. svibnja 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 30. lipnja 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 31. srpnja 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 31. kolovoza 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 30. rujna 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 31. listopada 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 30. studenog 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 31. prosinca 2019. godine do isplate
- na iznos od 93,88 eura / 707,33 kuna od 31. siječnja 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 29. veljače 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 31. ožujka 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 30. travnja 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 31. svibnja 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 30. lipnja 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 31. srpnja 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 31. kolovoza 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 30. rujna 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 31. listopada 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna od 30. studenog 2020. godine do isplate
- na iznos od 97,15 eura / 732,00 kuna¹ od 31. prosinca 2020. godine do isplate po stopi zatezne kamate koja se dobije uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita određenim na razdoblje duljim od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena, u roku od 15 dana

¹ Fiksni tečaj konverzije 7,53450

VIII Odbija se tužiteljica mlt. Tara Brekalo sa dijelom tužbenog zahtjeva i to za mjesečne iznose za uskraćeno uzdržavanje u ukupnom iznosu od 1.722,44 eura / 12.977,71 kuna¹.

IX Nalaže se tuženiku Ivan Brekalo iz Požege, Vučjak 34, OIB: 64751451298 da III-tužiteljici, mlt. Tara Brekalo iz Požege, Hrvatskih branitelja 40, OIB: 21047378339 po osnovi uzdržavanja maloljetnog djeteta, isplaćuje mjesečni iznos uzdržavanja od 106,18 eura / 800,00 kuna od siječanj 2021. do 1. travnja 2021., od 1. travnja 2021. do 1. travnja 2022. mjesečni iznos od 119,45 eura / 900,00 kuna, od 1. travnja 2022. do 1. travnja 2023. mjesečni iznos od 132,72 eura / 1.000,00 kuna i od 1. travnja 2023. pa na dalje mjesečni iznos od 145,73 eura / 1.098,00 kuna¹ i to tako da dospjele mjesečne iznose plati odjednom, a dospjevajuće najkasnije do 15-og u mjesecu za tekući mjesec sa zakonskom zateznom kamatom koja na svaki dospjeli, a neplaćeni iznos uzdržavanja teče od dospijea do isplate po stopi zatezne kamate koja se dobije uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita određenim na razdoblje duljim od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena, a sve to u roku od 15 dana.

X S preostalim dijelom tužbenog zahtjeva za uzdržavanje u mjesečnim iznosima do iznosa od 145,73 eura / 1.098,00 kuna tužiteljica mlt. Tara Brekalo se odbija.

XI Nalaže se tuženiku Ivan Brekalo iz Požege, Vučjak 34, OIB: 64751451298 da tužiteljima naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 960,00 eura zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od dana presuđenja do isplate po stopi zatezne kamate koja se dobije uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita određenim na razdoblje duljim od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena, a sve u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe.

Obrazloženje

1. I-tužiteljica Lea Hrmić, majka i zakonska zastupnica II-tužitelja mlt. Marka Brekalo i III-tužiteljice Tare Brekalo, svi zastupani po punomoćniku podnijeli su tužbu protiv tuženika Ivana Brekalo radi naknade za uzdržavanje, uzdržavanja maloljetne djece, povjeravanja djece na skrb i odgoj te uređivanja susreta i druženja mlt. djece s roditeljem s kojim ne stanuju.

1.1. U tužbi se navodi da su I-tužiteljica i tuženik bili u izvanbračnoj zajednici od 2014. godine do travnja 2018. godine. Za vrijeme trajanja izvanbračne zajednice rođeno je dvoje zajedničke djece i to mlt. Mark Brekalo, rođen 5. listopada 2014. i mlt. Tara Brekalo, rođena 31. listopada 2015.

1.2. Za vrijeme trajanja izvanbračne zajednice, tužitelji i tuženik su stanovali zajedno na adresi Fra Kaje Adžića 50, 34000 Požega, a nakon prestanka izvanbračne zajednice, dakle od travnja 2018. godine, mlt. Mark i mlt. Tara Brekalo stanuju s I-tužiteljicom, na adresi Hrvatskih branitelja 40, 34000 Požega koja je i faktički preuzela odgoj i skrb mlt. djece. Isto tako, nakon prestanka izvanbračne zajednice, tuženik nije ni na koji način doprinosio uzdržavanju djece niti plaćao uzdržavanje za iste čega nije bio oslobođen iako formalno nije postojao nikakav sporazum o plaćanju uzdržavanja,

¹Fiksni tečaj konverzije 7,53450

a što je predviđeno čl. 288. st. 1. Obiteljskog zakona (Narodne novine, broj: 103/15, 98/19, dalje u tekstu: ObZ). Dana 28. kolovoza 2020. godine, I-tužiteljica je, putem opunomoćenika, kontaktirala opunomoćenika tuženika radi sklapanja Plana o zajedničkoj roditeljskoj skrbi, a kojim je predložila da se utvrdi iznos mjesečnog uzdržavanja za mlt. djecu, susreti i druženja mlt. djece s tuženikom kao i da se obveže tuženik isplatiti iznose uzdržavanja za razdoblje od prestanka izvanbračne zajednice do podnošenja tadašnjeg prijedloga i kako bi se uredili susreti i viđanja između mlt. djece i tuženika. Pri tome se napominje da je u inicijalnom prijedlogu I-tužiteljica predložila niži iznos od ovom tužbom potraživanog kako bi izašla u susret tuženiku, što isti nije prihvatio. Na takav prijedlog tuženik je, po opunomoćeniku, dao odgovor u kojem tvrdi kako je isti doprinosa uzdržavanju mlt. djece, iako bez ikakvih dokaza, kako ne duguje I-tužiteljici nikakav novac jer su mlt. djeca podjednako boravila kod tuženika i I-tužiteljice te predlaže da mlt. djeca ubuduće borave podjednako kod majke i oca kako je to, prema njegovim riječima, bilo i do tada. S obzirom da je u svom odgovoru tuženik iznio neistinite navode tj. nije točno kako su mlt. djeca podjednako boravila kod oca i majke te kako tuženik odbija prijedlog I-tužiteljice za sklapanje Sporazuma o zajedničkoj roditeljskoj skrbi onako kako to ona predlaže, a što je suprotno stvarnom stanju, I-tužiteljica podnosi ovu tužbu.

1.3. I-tužiteljica je dana 17. rujna 2020. godine podnijela zahtjev za obvezno savjetovanje pri Centru za socijalnu skrb u Požegi, a sve radi pokretanja ovog sudskog postupka. Obvezno savjetovanje je održano, međutim na istome stranke nisu uspjele postići sporazum o zajedničkoj roditeljskoj skrbi, a iste su obaviještene kako postupak obiteljske medijacije nisu dužne pokrenuti.

1.4. Temeljem čl. 288. st. 1. ObZ-a roditelji su prvi dužni uzdržavati svoje maloljetno dijete, radno sposoban roditelj ne može se osloboditi dužnosti uzdržavanja maloljetnog djeteta. Temeljem čl. 289. st. 1. ObZ-a roditelj koji ne stanuje s maloljetnim djetetom i nije plaćao uzdržavanje za svoje maloljetno dijete dužan je isplatiti naknadu za uskraćeno uzdržavanje od nastanka tog prava pa do podnošenja tužbe.

1.5. S obzirom da tuženik od travnja 2018., kada je prestala izvanbračna zajednica između I-tužiteljice i tuženika, nije plaćao uzdržavanje za mlt. Marka i mlt. Taru Brekalo, isti potražuju da tuženik, a sukladno čl. 314 ObZ, plati iznose za svako dijete zajedno sa zakonskom zateznom kamatom i to od svibnja 2018. pa do siječnja 2019. iznos od 1.017,00 kuna, od veljače 2019. pa do siječnja 2020. iznos od 1.061,00 kunu, od veljače 2020. pa do listopada 2020. iznos od 1.098,00 kuna te za studeni i prosinac 2020. iznos od 1.098,00 kuna za mlt. Taru Brekalo, a za mlt. Marka Brekalo za studeni i prosinac 2020. iznos od 1.291,00 kunu.

1.6. Nadalje, potražuju da sud naloži tuženiku da od dana podnošenja tužbe pa dok za to postoje uvjeti tuženik plaća na ime uzdržavanja za mlt. Marka Brekalo mjesečni iznos uzdržavanja u visini od 1.291,00 kunu, a za mlt. Taru Brekalo iznos u visini od 1.098,00 do 10-og u mjesecu za tekući mjesec.

1.7. I-tužiteljica predlaže nadalje da mlt. Mark i mlt. Tara Brekalo stanuju kod majke, a da se susreti i viđanja tuženika s mlt. djecom odvijaju svaki drugi vikend od petka u 18,00 sati do nedjelje u 18,00 sati. Tijekom zimskih praznika maloljetna djeca boraviti će kod oca u razdoblju od tjedan dana, a tijekom ljetnih praznika neprekidno mjesec dana, dok će blagdane, kao što su Božić i Uskrs mlt. djeca provoditi naizmjenično, jednu godinu kod majke, a slijedeću godinu kod oca.

2. U odgovoru na tužbu tuženik ističe procesnopravni nedostatak tužbe koji se sastoji u činjenici da su tužiteljima označena i mlt. djeca stranaka, zastupana po punomoćniku prvotužiteljice. Po ocjeni tuženika, u konkretnom slučaju mlt. djeca mogu biti zastupana isključivo po posebnoj skrbnici koja im ima biti imenovana rješenjem suda. U tom smislu predlaže se odbaciti tužbu drugotužitelja i trećetužiteljice budući da prvotužiteljica nema ovlaštenje za zastupanje mlt. djece u ovom parničnom postupku. Nadalje, tuženik se u cijelosti protivi tužbi i tužbenom zahtjevu te osporava osnovanost tužbe i tužbenog zahtjeva. U odnosu na navode tužitelja kako su maloljetna djeca nakon prestanka izvanbračne zajednice isključivo živjela s majkom, kao i odnosu na navode da tuženik nije ni na koji način dopriniosio za uzdržavanje maloljetne djece, iako je to na temelju zakona bio dužan, tuženik ističe kako su maloljetna zajednička djeca podjednako boravila kod oba roditelja, a k tome tuženik je u utuženom razdoblju dopriniosio za uzdržavanje djece. Tuženik u spis predmeta dostavlja potvrde transakcija iz kojih je vidljivo da je tuženik u utuženom razdoblju tužiteljici izravno na račun uplaćivao iznose od 500,00 HRK do 1.500,00 HRK, ovisno o svojim mogućnostima. Nadalje, tuženik također dostavlja račune brojnih trgovačkih lanaca i drugih prodavaonica, a iz kojih je vidljivo da je u utuženo vrijeme osim izravnim uplatama tužiteljici, dopriniosio uzdržavanju osiguravanjem djeci živežnih namirnica, odjeće, obuće te higijenskih potrepština. Priloženi računi ujedno dokazuju i činjenicu da su djeca podjednako boravila kod oba roditelja budući da je iz računa razvidno da su brojne potrepštine kupovane u trenucima kad su djeca boravila kod tuženika. U odnosu na predloženu odluku o povjeravanju djece na stanovanje majci, kao i u odnosu na predloženu odluku u susretima i druženjima maloljetne djece s tuženikom, tuženik smatra da je u interesu djece „legalizirati“ dosadašnje stanje na način da djeca podjednako borave kod oba roditelja, a da pri tome maloljetna djeca imaju prijavljeno boravište na adresi tuženika. Navedeno se predlaže u svrhu zaštite najboljeg interesa maloljetne djece iz članka 5. Obiteljskog zakona ("Narodne novine", broj: 103/15, 98/19) budući da je razvoj prakse takav da se potiče boravak djece jednako kod oba roditelja te u svrhu poticanja i ostvarivanja načela razmjernosti iz članka 128. Obiteljskog zakona. S obzirom na navedeno, predlaže se na navedenu okolnost obavijestiti i pribaviti mišljenje Centra za socijalnu skrb Požega. Također, predlaže se mlt. djeci imenovati posebnog skrbnika radi zaštite njihovih interesa u ovom parničnom postupku.

2.1. Tuženik stoga predlaže sudu odbiti tužitelje s tužbom i tužbenim zahtjevom u cijelosti te donijeti odluku kojom će se urediti stanovanje i osobne susrete i druženja na način da maloljetna djeca imaju prijavljenu adresu prebivališta na adresi tuženika te da podjednako borave kod oba roditelja, uz obvezu tužiteljima naknaditi troškove parničnog postupka tuženiku zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana donošenja presude do isplate.

3. Na ročištu održanom dana 16.11.2021. tužiteljica po punomoćniku se očitovala na odgovor tuženika na tužbu na način da smatra kako prigovor nedostatka aktivne legitimacije nije osnovan iz razloga što djecu u postupku uzdržavanja može zastupati roditelj s kojim dijete stanuje. Nadalje, aktivnu legitimaciju za podnošenje tužbe za naknadu za uskraćeno uzdržavanje mlt. djece između ostalog također ima i roditelj s kojim djeca stanuju. Što se tiče dostavljenih računa tužiteljica navodi da je većina priloženih računa iz trgovina datirana za razdoblje prije onoga koje je naznačeno u tužbi. Vezano za račune koji potječu iz 2019., 2020. i 2021. napominje se kako je iz istih vidljivo da su kupovane pelene koje niti jedna od maloljetne djece ne nosi više od 3 godine, kako je kupovana odjeća koja po veličini odgovara nećacima tuženika, a

primjećuje se da se određeni računi u više navrata ponavljaju (račun iz Plodina na iznos od 218,71 kunu.) Ukoliko je tuženik i kupovao odjeću i hranu za djecu dok su boravila kod njega, isto ga ne oslobađa obveze uzdržavanja jer su djeca ipak većinu vremena provodila kod majke, a njegovo povremeno kupovanje odjeće i hrane nije niti blizu dostatno za uzdržavanje djece. Također se napominje kako je velik dio dostavljenih računa nečitak pa se iz njih ne može izvući nikakav valjani zaključak. Unutar utuženog razdoblja iz priloženog obračuna koji je tuženik dostavio, a koji se nalazi na str. 89 spisa vidljivo je da je sam tuženik obračunao da je u 2019. na djecu utrošio iznos od 966,41 kunu, u 2020. 3.075,20 kuna, dok za 2021. godinu nema nikakvih podataka. Dakle, tuženik je za nepune 4 godine za djecu utrošio oko 4.000,00 kn što nije niti približno dovoljno da bi se djeci osiguralo najpotrebnije. Što se tiče uplaćenih iznosa uzdržavanja za koju su dostavljeni podaci, tužiteljica priznaje iznos od 5.200,00 kn a koje je tužitelj uplatio u razdoblju od 9. svibnja 2018. do 11. listopada 2018. a što je vidljivo i iz potvrde o prometu na računu tužiteljice na koji su sredstva uplaćivana, a koja se dostavlja u spis. Za ostalo utuženo razdoblje tuženik nije niti platio uzdržavanje, niti je dostavio bilo kakav dokaz za isto ukoliko tvrdi da ga je platio. Što se tiče boravka djece kod tuženika, ističe se kako su neistiniti navodi da su djeca podjednako vrijeme boravila kod oca i kod majke.

4. U dokaznom postupku izvršen je uvid u izvadak iz matice rođenih za Marka Brekalo i Taru Brekalo, Izvješće o obveznom savjetovanju prije pokretanja ostalih sudskih postupaka od 16.11.2020. godine, pregled transakcija i računi (st. lista 35-1 do 89-1), potvrda o prometu na računu Zagrebačke banke od 11.11.2021., pismena korespondencija između stranaka putem Messengera, rješenje Centra za socijalnu skrb od 27. siječnja 2022., potvrda o visini dohotka i primitaka za Leu Hrmić i Ivana Brekalo (str. lista 124 i 126), potvrda o visini dohodaka i primitaka za Brekalo Ivana str. lista 128-135-1 i za Leu Hrmić (str. lista 138-1 do 144-1), ugovor o igranju od 22. studenog 2021., Stručno mišljenje Centra za socijalnu skrb Požega od 16. siječnja 2022., evidenciju dolazaka (str. lista 174-1 do 177-1), te ostale priloge spisu, Stručno mišljenje CZSS od 10. studenog 2022., izvješće OŠ Julija Kempfa Požega od 19.4.2022., podnesak posebnog skrbnika od 23.1.2023., nadopunu Stručnog mišljenja Hrvatskog zavoda za socijalni rad, Područni ured Požega od 18. svibnja 2023., pismenu korespondenciju Whatsapp (str. spisa 226-228) te ostale priloge i podneske spisu. Sud je postupku saslušao svjedoke Slavicu Brekalo, Lanu Hrmić, Silviju Crnković i Nevenku Ovčar, te tužiteljicu Leu Hrmić i tuženika Ivana Brekalo osobno u svrhu dokazivanja.

5. Predmet spora je odluka o tome s kojim će roditeljem zajednička mlt. djeca stanovati, održavanje osobnih odnosa mlt. djece i roditelja, te uzdržavanje.

6. Nije sporno da je tuženik otac II-tužitelja mlt. Marka Brekalo rođenog 5. listopada 2014. i III-tužiteljice mlt. Tare Brekalo rođene 31. listopada 2015.

7. Obzirom se u ovom postupku odlučuje o roditeljskoj skrbi i osobnim odnosima s djecom, a postoji spor među strankama, sukladno odredbi čl. 240.st.1. ObZ, rješenjem Centra za socijalnu skrb Požega od 27. siječnja 2022. mlt. Marku i mlt. Tari Brekalo imenovana je posebna skrbnica Maja Majski, te je za potrebe postupka pribavljeno mišljenje i prijedlog Centra za socijalnu skrb Požega s o tome s kojim će roditeljem maloljetna djeca živjeti, te o održavanju osobnih odnosa djece s drugim roditeljem.

8. Sud je saslušao majku maloljetnih tužitelja Leu Hrmić i tuženika Ivana Brekala na sporne okolnosti, kao i svjedoke Slavicu Brekalo i Lanu Hrmić.

9. Lea Hrmić, majka maloljetnih tužitelja, iskazala je da je prestala živjeti sa tuženikom u travnju 2018. i tada je odselila kod roditelja na adresu Hrvatskih branitelja 40. Iskazala je da se ona i tuženik nisu vjenčali, a imaju dvoje zajedničke djece Taru rođenu 31.10.2015. i Marka koji je rođen 5.10.2014. Navela je da nema trajno zaposlenje, a da treba početi raditi u caffe baru R1 na pola radnog vremena i za plaću od 2.000,00 kuna mjesečno. Djeca žive s njom u kući njenih roditelja, a troškovi života koji se odnose na režije, prehranu i ostalo iznose 3.500,00 kuna mjesečno. Što se tiče potreba djece, za obuću, odjeću, prehranu i obrazovanje iskazala je da joj za potrebe djece u mjesecu rujnu kad ih oprema za školu treba oko 3.000,00 kuna te isto toliko otprilike na prijelazu u slijedeće godišnje doba npr. u ožujku ponovno oko 3.000,00 kuna. Između toga im treba manje. Također je iskazala da je tuženik je u početku, a pri tom misli na 2018. godinu kada se odselila, doprinosio za djecu, ukupno kada sve zbroji oko 5.000,00 – 6.000,00 kuna, a da od 2019. do danas nije ništa doprinosio, odnosno s vremena na vrijeme bi im kupio odjeću i tenisice. Na pitanje koliko su djeca vremena provodila kod nje a koliko kod oca u razdoblju do 2021.godine odgovorila je da su otprilike u 12 mjeseci 4 mjeseca provela kod oca, a ostatak vremena kod nje. Navela je i da joj brinuti se o djeci pomažu sestra i baka. U vrijeme za koje traži izgubljeno uzdržavanje njeni roditelji su joj plaćali režije i troškove za potrebe djece. Od 2.10.2017 do veljače 2020. bila je zaposlena puno radno vrijeme u caffe baru R1 i primala minimalni iznos plaće, oko 3200 kn. Istakla je da od 2021. nadalje tuženik puno češće vodi djecu k sebi, no u razdoblju od 2018. do 2020. to je bilo 3-4 mjeseca godišnje. Iskazala je da trenira košarku i da ostvaruje i neke prihode od košarke kroz dnevnicke, odnosno kroz naknadnu za trening i kroz utakmice, i po njenoj procjeni na bazi godine 2018. ukupan godišnji prihod s ove osnove je bio 12.000,00 do 15.000,00 kuna, a 2019. je iznosio manje, dok je u 2020. na bazi godine prihodovala oko 3.000,00 – 4.000,00 kuna jer je bila korona.

10. Ivan Brekalo iskazao je da je zaposlen u caffe baru Branimir od 1. svibnja 2018. i prima plaću u iznosu od 4.000,00 kuna. Drugih prihoda nema, a obzirom mu je radno vrijeme od ujutro 6,00 do 22,00 h navečer, slijedeći dan od 7,00 do 12,00 i slijedeći dan je slobodan, nije u mogućnosti dodatno zaraditi obzirom na raspored radnog vremena. Suvlasnik je kuće u kojoj živi, u polovini je vlasnik njegova tetka. Iskazao je tužiteljica uselila s njim u kuću 31.12.2018. prije čega su zajedno živjeli u stanu, ali je tužiteljica odlazila svojim roditeljima i vraćala se tako da nije bilo kontinuiteta, a odselila je trajno 2019. za Uskrs. Iskazao je da je plaćao alimentaciju u 2017. i 2018. godini ali je onda prestao plaćati iz razloga što bi djeca dolazila kod njega neprikladno odjevena za godišnje doba, i odlučio je da neće više njoj davati novce već je djeci počeo sam kupovati što im treba. U razdoblju od travnja 2018. do prosinca 2020. ja išao po djecu otprilike 10 dana u mjesecu a tužiteljica mu je nekad djecu dala, nekad nije jer je rekla da mu neće dati djecu dok joj ne uplati alimentaciju. Zadnje dvije godine češće ide po djecu, djeca znaju biti kod njega i po 15-16 dana mjesečno. Djeci konstantno kupuje, oblači ih i hrani i konstantno troši na djecu. Na pitanje je li upoznat s evidencijom dolazaka koje je vodila njegova majka, odgovara da je upoznat i da je točna evidencija.

11. U postupku je kao svjedok saslušana Slavica Brekalo, majka tuženika koja je iskazala koja je da su njen sin i tužiteljica Lea Hrmić živjeli zajedno sve do veljače 2019. godine. U ožujku 2019. tužiteljica je otišla svojoj mami. Zajedno su počeli živjeti u listopadu 2014. u Babinom Viru, a Mark je rođen 5. listopada 2014. Od veljače 2017. pa do rujna 2018. tužiteljica je živjela kod mame. U rujnu je ponovno došla u kuću koju je njen sin adaptirao na adresi Fra Kaje Adžića i za koju je digao kredit za adaptaciju. Od rujna do prosinca je tužiteljica dolazila i odlazila, za koje vrijeme su djeca su

boravila kod roditelja tužiteljice, a povremeno su dolazila i k njoj, a trajno se tužiteljica uselila u kuću sa djecom 29. prosinca 2018. Kada je tužiteljica sa djecom otišla svojoj mami da bi tamo trajno ostala s djecom 2019. Godine, sestra tužiteljice Lana Hrmić je čuvala djecu, a znala je djecu dovoziti i k njoj na čuvanje. Iskazala je da su u razdoblju od travnja 2018. pa do prosinca 2020. po njenoj procjeni djeca boravila pola vremena kod tužiteljice, a pola vremena kod nje. Iskazala je da je u jednu bilježnicu evidentirala kada i tko je dovezao djecu i da proizlazi iz te evidencije da su djeca polovinu vremena bila kod nje i da bi im ona za to vrijeme plaćala hranu i odjeću jer su joj djeca dolazila zapuštena.

12. Lana Hrmić saslušana kao svjedok iskazala je da je sestra tužiteljice i da je njena sestra uselila u stan sa tuženikom u Babinom Viru nakon što je rodila Marka 5.10.2014., nakon nekog vremena se vratila kući i tako je nekoliko puta dolazila i vraćala se. U razdoblju od 2018. do 2020. djeca su pretežno bila kod majke, a čuvali su ih svi. U tom razdoblju su se njena sestra i tuženik sporili oko svega. U navedenom razdoblju je njena sestra radila u kafiću i za vrijeme dok je sestra radila djecu su čuvali njeni roditelji i ona. U tom periodu djeca su bila kod svog oca, odnosno njegovih roditelja maksimalno dva puta u mjesecu 4-5 dana, odnosno misli da su bili maksimalno 5-6 dana u mjesecu kod tuženika. Koliko ona zna, u tom razdoblju tuženik nije financijski doprinosaio za djecu. Koliko joj je poznato, dok su djeca boravila kod oca on im je znao kupiti igračke, čizmice i sl. ali to nisu smjeli nositi kući majci.

13. Iz stručnog mišljenja Centra za socijalnu skrb Požega od 18. svibnja 2022. utvrđeno je da je zaključak stručnog tima da na osnovu provedenog postupka i obavljenih razgovora sa članovima obitelji je nužno djeci osigurati predvidivost osobnih odnosa s ocem kako bi djeca imala veću strukturu i uspostavili raspored odlazaka kod roditelja s kojim ne žive. Roditelji se slažu oko toga da mlt. Mark i mlt. Tara žive s majkom što nije protivno interesima maloljetne djece. Oba roditelja posjeduju jednake roditeljske kapacitete i ispunjavaju uvjete za brigu o maloljetnoj djeci. Sigurna privrženost djece je ostvarena u odnosu na oba roditelja. Predlaže se da se pitanje osobnih odnosa uredi na način da mlt. djeca s ocem ostvaruju osobne odnose svaki drugi tjedan od četvrtka do nedjelje. U tjednu kada djeca ne ostvaruju osobne odnose s ocem, vikendom mlt. djeca provode s ocem jedan dan u tjednu po dogovoru roditelja (ovisno o radnom rasporedu oca) od 15 sati do slijedećeg dana u 19 sati. Djeca provode blagdan Božića (25.12.) i dana Nove Godine kod roditelja s kojim ne stanuju svake parne godine, a neparne godine obrnuto. Djeca provode zimske praznike kod oca u kontinuitetu od 7 dana po dogovoru roditelja. Blagdan Uskrsa mlt. djeca provode u parnoj godini kod roditelja kod kojeg ne stanuju, a u neparnoj godini obrnuto. Mlt. djeca provode ljetne praznike 15 dana sa majkom i 15 dana s ocem, sukladno dogovoru roditelja ovisno o godišnjim odmorima.

14. Posebna skrbnica Maja Majski očitovala se podneskom od 12. srpnja 2022. da nema primjedbi na zaprimljeno stručno mišljenje Centra za socijalnu skrb Požega od 18. svibnja 2022.

15. Na glavnoj raspravi održanoj 15. srpnja 2022. tužitelji su se složili sa stručnim mišljenjem u cijelosti te su preinačili tužbeni zahtjev na način da isti odgovara stručnom mišljenju Centra za socijalnu skrb tako da glasi: mlt. Mark Brekalo i mlt. Tara Brekalo povjeravaju se na stanovanje majci Lei Hrmić na adresi Hrvatskih Branitelja 40. Maloljetna djeca s ocem će ostvarivati osobne odnose svaki drugi tjedan od četvrtka u 18,00 sati do nedjelje u 18,00 sati. U tjednu kada djeca ne ostvaruju osobne odnose s

ocem vikendom, mlt. djeca će provoditi s ocem jedan dan u tjednu po dogovoru roditelja (ovisno o radnom rasporedu oca, od 15 sati do slijedećeg dana u 19 sati). Djeca će provoditi blagdan Božića i dan Nove Godine kod roditelja s kojim ne stanuju svake parne godine, a kod roditelja s kojim stanuju svake neparne godine. Djeca će provoditi zimske praznike kod oca u kontinuitetu 7 dana počevši od dana koji će roditelji sporazumno dogovoriti. Blagdan Uskrsa mlt. djeca će provoditi kod roditelja kod kojeg ne stanuju u parnoj godini, a kod roditelja kod kojeg stanuju u neparnoj godini. Mlt. djeca provoditi će ljetne praznike sa majkom u trajanju od 30 dana i s ocem u trajanju od 30 dana, sukladno dogovoru roditelja, ovisno o godišnjim odmorima.

16. Tuženik se na istom ročištu za glavnu raspravu suglasio s preinakom tužbe u skladu s čim je izjavio da prihvaća i stručno mišljenje Centra za socijalnu skrb od 18. svibnja 2022. U odnosu na istaknute zahtjeve po osnovi navodno uskraćenog uzdržavanja ponovljeno ističe da su mlt. djeca barem trećinu do polovine vremena provodili s ocem i njegovim roditeljima tako da su djeca u cijelosti namirena za prethodno razdoblje te bi dosuda iznosa po osnovi uskraćenog uzdržavanja de facto predstavljala naknadu za uzdržavanje majke, zakonske zastupnice mlt. djece što nije smisao i suprotnost je s odredbama Obiteljskog zakona.

17. Nakon što je sud zaključio glavnu raspravu i odredio ročište za objavu sud je zaprimio novo stručno mišljenje Centra za socijalnu skrb Požega od 10. studenog 2022. u kojemu navode da se mišljenje daje kao nadopuna prethodnom mišljenju s obzirom na saznanja do kojih se naknadno došlo te na osnovu uvida u spis predmeta i dokumentaciju pri Centru za socijalnu skrb Požega, razgovora s Leom Hrmić i Ivanom Brekalo. Navodi se da Lea Hrmić na zadacima intelektualnog funkcioniranja postiže rezultat koji ukazuje na postojanje intelektualnih teškoća u manjoj mjeri s čijom se vrijednosti neznajčajno razlikuje od vrijednosti rezultata ispod prosjeka. Na profilu ličnosti Lea nastoji ostaviti socijalno poželjan dojam pa je samim time ograničena mogućnost interpretiranja rezultata na testu ličnosti. Lea u odnosu na djecu njeguje permissivni odgojni stil uz malo strukture i granica. Stječe se dojam funkcioniranja po principu zadovoljenja ugone. Ivan Brekalo na zadacima intelektualnog funkcioniranja postiže rezultate iznad prosječnih. Na profilu ličnosti Ivan nastoji ostaviti socijalno poželjan dojam, stoga je i kod njega ograničena mogućnost interpretacije rezultata. Ivan njeguje permissivni odgojni stil, a osobne odnose organizira stihijski. U stručnom mišljenju se navodi da iz izvješća OŠ Julija Kempfa od dana 8.11.2022. je vidljivo da su obavljani razgovori s mlt. Markom i mlt. Tarom i dolazi se do saznanja: "Da oboje navode da se ljepše i sigurnije osjećaju kada vrijeme provode kod tate. Navode da kada su kod mame uglavnom ne ručaju jer mama ne kuha, osim kada im u goste dođe mamina prijateljica. Pri tome detaljno opisuju da kada kažu mami da su gladni, mama kaže da će im poslije nešto skuhati, a onda dođe večer i mama kaže da idu spavati i da će jesti sutra. Tara navodi da ponekad kada je gladna popije vode jer tada manje osjeća glad. Oboje djece navode da su znali kod kuće ostajati sami bez nadzora odrasle osobe, navodno ih mama zaključa i kaže da ne smiju gledati kroz prozor da ih netko ne ukrade. Često kroz razgovor u vrlo pozitivnom svjetlu spominju maminu sestru blizanku koja ih mnogo puta dok su kod mame odvede k sebi i skuha im ručak a znaju prespavati kod nje. Tara navodi da joj je teta nedavno organizirala proslavu rođendana i kupila joj tortu koju je ona željela. Djeca kroz razgovor nastoje mamino neizvršavanje roditeljskih dužnosti opravdati time da mama ima puno posla i da ništa ne stiže. Navode da kod njih zna često prespavati mamina prijateljica, koju je i otac ranije spominjao u kontekstu nove majčine partnerice i da tada mama kuha ono što prijateljica voli jesti. Djevojčica navodi da ih mama zna ponekad istući kada budu

neposlušni te da se brat često boji sam po noći ići na toalet, a mama ne želi ići s njim pa onda ona otprati brata. U stručnom mišljenju se navodi da temeljem izvješća škole odnosno obavljenih razgovora s djecom, dobiva se uvid u funkcioniranje djece kod majke što iz navedenog ukazuje na neadekvatnost majčinih postupaka koji su štetni i ugrožavajući za njihov rast i razvoj. S obzirom na novonastale okolnosti i saznanja dobivena u razgovoru s djecom te iskaza oca i pritužbe na majčino funkcioniranje u odnosu na mlt. Marka i mlt. Taru predlaže se da djeca stanuju s ocem a da s majkom ostvaruju osobne odnose.

18. Sud je na prijedlog tužiteljice pozvao stručnog djelatnika Centra za socijalnu skrb Požega Mislava Goju, mag.soc rada koji je dao stručno mišljenje, radi usmene dopune stručnog mišljenja, međutim isti se nije odazvao pozivu suda.

19. Posebna skrbnica mlt. djece Maja Majski nakon uvida u nadopunu Stručnog mišljenja CZSS Požega od 10. studenog 2022. godine, a koje je dano obzirom na naknadna saznanja, očitovala se kako nema primjedbi na prethodno navedenu nadopunu Stručnog mišljenja.

20. Obzirom je na glavnoj raspravi održanoj 15.12.2022. tužiteljica predložila da posebna skrbnica temeljem čl. 86 st. 2 Obiteljskog zakona obavi razgovor s mlt. djecom radi izražavanja mišljenja u skladu s njihovom dobi, posebna skrbnica je dostavila podnesak 23.1.2023. u kojemu je navela da je obavila razgovor s mlt. Markom i Tarom Brekalom. U razgovoru su mlt. Mark i mlt. Tara naveli kako žele nastaviti živjeti s mamom, a s tatom se viđati kao i do sada. Vole boraviti kod oba roditelja. Posebna skrbnica je navela da se Mlt. Tara se lako odvajava od roditelja i pristupa prostoriji za razgovor. Otvorena je djevojčica koja spontano verbalizira. Navodi kako ima sedam godina, pohađa prvi razred osnovne škole, živi s mamom, bratom i psom. Lijepo im je zajedno. Ne može se vremenski odrediti kada odlazi kod tate, ali navodi kako odlazi i tijekom radnih dana i vikendom. I kod tate joj je lijepo. Tata živi sam i ima dva psa, no sada je njegova cura trudna, te će početi živjeti zajedno. Navodi kako je bratu i njoj tata rekao kako će im radi toga napraviti sobe u gornjem dijelu kuće. I mama i tata joj pomažu oko zadaće. Svakodnevnicu kod mame opisuje na način da nakon što napiše zadaću poslije škole bude ne mobitelu i igra se s bratom, ponekad i s mamom. Mama ih zna ostavljati same kod kuće kada ide u trgovinu ili kada im ide nešto kupiti za pojesti, no oni se tada ne boje i to im ne predstavlja problem. Mama im tada kaže da ne smiju gledati kroz prozor. Upitana da li mama kuha, odgovara potvrdno, a upitana da li se nekada dogodi da bude gladna odgovara da se dogodilo jednom kada je popila vode i zaspala. Upitana da li je tada bilo mogućnosti da sama uzme nešto za pojesti, odgovara kako i jeste uzela paštete i kruha i pojela, a nakon čega je popila vode i zaspala. Navodi kako mama ima jako puno posla jer radi u kafiću i odlazi na svoje treninge i trenira drugu djecu. Voli odlaziti kod tete (mamine sestre) i tetka koji nemaju svoju djecu i koje ona jako voli. Ponekad brat i ona i prespavaju kod njih. Kada je kod tate vrijeme provode i kod bake i djeda po ocu koji žive odvojeno od tate. Ponekad prespavaju i kod njih. Kada su kod tate, on im kuha, a ponekad i baka. Baka i djed po mami žive u Austriji, dolaze tijekom praznika, a i brat i ona odlaze kod njih u Austriju što je jako veseli. Upitana da li s mamom razgovara o tati, navodi kako je mama samo pitala kako je bilo kod tate i što su radili, ali nikad ne pričaju ružno o tati. Dok je kod mame slobodno se čuje s tatom preko mobitela i s njegovim roditeljima. Upitana da li s tatom priča o mami navodi kako tata za mamu kaže „krmača jedna“ nije vas dobro obukla i nije vas okupala i kako to govori i baka i kako baka kaže da će mamu kada dođe po nju udariti tepsijom po glavi. Njoj tada bude

jako nelagodno i pravi se da to ne čuje. Kada je kod tate ne čuje se s mamom, jer ne nosi svoj mobitel, a kada od njega traži da nazove mamu on joj kaže da ne može. Navodi da je Mlt. Tara navela kako želi nastaviti živjeti s mamom, a tatu viđati kao i do sada jer je takvom dinamikom zadovoljna. Dodaje kako želi živjeti s mamom i jer se kod mame može prvo odmarati nakon škole, a tek onda pisati zadaću, dok tata traži da se zadaća odmah napiše. Upitana da li zna iz kojeg razloga je bila na razgovoru u školi navodi kako ne zna i kako su ona i brat bili odvojeno na razgovoru. Mlt. Mark poput sestre lako odvaja od roditelja, otvoren je dječak koji spontano verbalizira. Navodi kako ima osam godina, pohađa drugi razred osnovne škole i živi s mamom, sestrom i psom. S tatom se viđa vikendima i preko radnih dana. Tata i mama se dogovaraju u vezi njihovog viđanja. Navodi kako mama jako puno radi jer radi u kafiću i trenira košarku te trenira i djecu. Sestra i on odlaze s mamom na treninge, gdje im ponekad bude dosadno. Često odlaze i kod tete (mamine sestre) i kod tetka koji ih često odvozi i u školu. Vrijeme nakon škole provede u pisanju zadaće i igrajući igrice na mobitelu. S mamom se dobro slaže i lijepo im je zajedno. Upitan da li mama kuha odgovara da kuha, ali kada ne stigne jer puno radi, onda ode u trgovinu kupiti im nešto. Tada on i sestra ostanu sami, što mu ne predstavlja problem. Jednako lijepo mu je i kod tate. Jako voli pse, te i tata ima dva psa s kojim često idu u šetnje. I kod tate vrijeme provede najčešće na mobitelu i u igri sa sestrom. Oko škole mu pomažu i tata i mama. Tata ima curu s kojom očekuje dijete i koja će uskoro početi živjeti s njim. S njom se dobro slaže. Upitan da li s tatom razgovara o mami i s mamom o tati, odgovara negacijom. Upitan da li zna iz kojeg je razloga bio na razgovoru u školi odgovara kako mu nije poznato, no da su u to vrijeme bili kod tate i kako im je on rekao da će ići na razgovor. Mlt. Mark naveo je kako želi nastaviti živjeti s mamom, a s tatom se viđati kao i do sada.

21. U daljem tijeku postupka sud je saslušao svjedoka Silviju Crnković, školskog psihologa u OŠ Julija Kempfa koju pohađaju mlt. Tara i Marko i koja je iskazala da je krajem 10. mj. 2022. baka djece po ocu došla na razgovor ravnateljici škole gdje je izrazila zabrinutost za brigu oko djece od strane majke. Nakon toga je i otac djece došao u školu i iznio je detaljnije optužbe oko pružanja brige djeci od strane majke. Škola je uputila dopis Centru vezano za isto a neko vrijeme nakon toga je otac ponovno pristupio u školu nakon čega su ona i socijalni pedagog Marija Baketa obavili razgovor s djecom. U razgovoru su djeca potvrdila navode oca o čemu su oni obavijestili Centar za socijalnu skrb. Na pitanje jesu li se i prije ovih prijava uočili kakvi problemi kod djece, u smislu odijevanja, prehrane, uspjeha u školi i slično, iskazala je da se otprilike u kasno proljeće 2022. Mark u prvom razredu osnovne škole požalio djeci u razredu da je gladan na što je reagirala stručna služba škole da je pozvala roditelje na razgovor te ih je obavijestila da se dijete žali da je gladno. Tada su prvi put čuli da dijete ima zdravstvenih smetnji vezano za probavni sustav i nakon čega su roditelji obećali da će popraviti svoj odnos prema djeci. Mark je bio uključen u produženi boravak škole u prošloj školskoj godini, međutim na kraju školske godine je uočeno da nije plaćen niti jedan račun. Ove školske godine Tara je krenula u produženi boravak gdje je boravila možda dva, tri dana dok se nije utvrdio dug nakon čega škola nije bila u mogućnosti omogućiti joj boravak u produženom boravku. Na pitanje kako je stručna služba došla do saznanja da je mlt. Mark izjavio da je gladan, iskazala je da je prošle školske godine dječak to rekao svojim prijateljima koji su rekli svojim roditeljima koji su to onda prijavili učiteljici, a ove školske godine je stručna služba škole čula od oca da su djeca izjavila da znaju biti gladna, otići spavati bez večere, a Tarin nastavnik je uočio da zna tražiti dodatni obrok. Iskazala je da su djeca vrlo topla i draga. Djelovali su joj vrlo iskreno i ne bi rekla da su pod ničijim utjecajem.

22. Svjedok Nevenka Ovčar, učiteljica razredne nastave mlt. Marka u OŠ Julija Kempfa potvrdila je da je prije otprilike godinu dana u desetom mjesecu 2022. godine pod odmorom Mark izjavio pred djecom i učiteljicom iz produženog boravka da je gladan, da mu mama ne da jesti i počeo je plakati. S obzirom da nisu mogli zanemariti ovakvu izjavu, oni su kontaktirali školsku psihologinju koja je kontaktirala ravnateljicu škole koja je zatražila da se obavi razgovor s roditeljima te je ovaj razgovor obavljen s oba roditelja. Bile su prisutne ona i još jedna učiteljica te školska psihologinja. Sadržaj razgovora je dostavljen Hrvatskom zavodu za socijalni rad. Kad ju se pita da li je Mark dolazio u školu zapušten u smislu odijevanja ili osobne higijene, iskazala je da nije to uočila. Uvijek je uredno očištan. Njoj se nikada nije potužio da bi bio fizički kažnjavao ili slično. Na pitanje kako se majka očitovala na razgovoru kod školskog psihologa, odgovorila je da je rekla da je ona taj dan skuhala neko kuhano jelo koje dječak nije htio jesti već je htio da mu skuha nešto drugo i da ona redovito kuha i drži se režima prehrane obzirom na njegovo zdravstveno stanje. Dodala je da bi se vidjelo da je dijete neuhranjeno da ona ne kuha. Na pitanje da li je ona kao učiteljica razredne nastave uočila kod Marka da bi bio sklon maštanju odgovorila je da je dosta razmišljala o Marku i ovom događaju i da može reći da je primijetila da on u školskoj kuhinji dosta toga ne jede, ali ne zna da li je to zbog toga što ne može, ne želi ili ne može zbog svog zdravstvenog stanja. Njoj je majka u prvom razredu rekla da je on imao operaciju te me zamolila da ga zbog toga poštedi težih napora u smislu tjelesnog odgoja. Na pitanje da li je bilo više takvih situacija da se Mark žalio da je gladan, iskazala je da je bila samo ta jedna situacija.

23. Na poziv suda Hrvatski zavod za socijalni rad Područni ured Požega dostavio je dopunu stručnog mišljenja dana 18. svibnja 2023. u kojoj navode kako nije utvrđeno da je prijašnji prijedlog stručnog tima Hrvatskog zavoda za socijalni rad u suprotnosti s interesima mlt. djece te pri navedenom prijedlogu ostaju i nadalje. Isto tako u zaključku navode da niti kod jednog djeteta se ne očituje otpor prema roditeljima. Mlt. Mark i mlt. Tara vole provoditi vrijeme sa svakim od roditelja. Mlt. Tara verbalizira da želi ostati živjeti kod majke, no ne dobiju se objektivni razlozi davanja prednosti majci, osim njezine želje. Želja djeteta se u ovakvim situacijama može poštovati ukoliko objektivne okolnosti odgovaraju interesu mlt. djeteta, stoga navedeno treba razmotriti.

24. Sud je dodatno saslušao i tužiteljicu koja je iskazala u odnosu na izvješće CZSS da je bila pozvana na razgovor u školu i da je to zapravo bila Markova glupost, iskazala je da on rijetko jede, jede što voli ostalo odbija. Iskazala je da je to zapravo glupost njenog supruga Ivana jer je on njima utuvio u glavu da ona ne kuha i da kuha samo kad dolazi njena prijateljica, koja je ovdje od 9. mjeseca pa do 4. mjeseca, inače živi u Splitu, ne živi s njima ali dođe često. Kad ju se pita da li kuha djeci, odgovorila je da šest dana u tjednu kuha sigurno. To što je njeno dijete Mark izjavio da je gladan, misli da je rezultat ovog parničnog postupka i nagovaranja djece. Iskazala je da njen muž djeci govori da im ona brani da svoje poklone od rođendana ponesu k njemu kad idu, što nije točno. Sve što oni žele ona im dozvoli da nose, kad god njen suprug Ivan traži djecu, ona mu u 90 posto slučajeva da. Mark je operirao debelo crijevo kad je imao 5 godina, on zapravo sve smije jesti ali preporučljivo je da jede "na žlicu" samo što on ne voli kuhano, više voli brzu hranu, pohano meso i slično. Iskazala je da je ona Centru za socijalnu skrb proslijedila poruke s Whatsappa koje su priložene u spisu, osobno je tamo otišla i rekli su joj da će Ivan biti pozvan na razgovor međutim nema povratnu informaciju što se dalje događalo. Iskazala je da u Požegi stanuje sama sa djecom i ima sestru koja joj pomaže kada zatreba. Trenutno nije u radnom odnosu. Na pitanje

što može reći o statusu prijateljice koja je spominjana i sudjeluje li ona u obiteljskim obvezama, odgovorila je da ona u pravilu ne sudjeluje u obiteljskim obvezama jer ona dopodne i popodne ima svoje obveze, tu i tamo pomogne Tari oko zadaće.

25. Provedenim postupkom je utvrđeno da oba roditelja posjeduju jednake roditeljske kapacitete za brigu i skrb o zajedničkoj mlt. djeci, kako po mišljenju Centra za socijalnu skrb Požega skrb tako i posebne skrbnice Maje Majski iz Centra za posebno skrbištvo, te da su djeca podjednako emocionalno privržena i povezana s oba roditelja.

26. Naime, prvotno je Centar za socijalnu skrb Požega u stručnom mišljenju od 16.5.2022. zaključio da oba roditelja posjeduju jednake roditeljske kapacitete i ispunjavaju uvjete za brigu o maloljetnoj djeci, da se roditelji slažu oko toga da djeca žive sa majkom a i predlažu da se urede osobni odnosi s ocem kako je navedeno u zaključku. Nakon što im je tijekom postupka dostavljeno izvješće OŠ Julija Kempfa dostavljaju stručno mišljenje od 10.11.2022. prema kojemu predlažu da djeca žive sa ocem a sa majkom ostvaruju osobne odnose kako je navedeno u zaključku i kod navedenog mišljenja ostaju i podnesku od 18.5.2023.

27. Posebna skrbnica obavila je razgovor u prostorijama Centra za posebno skrbištvo, Podružnica Osijek sa mlt. Markom i Tarom te podneskom od 21.1.2023. navela da su oboje izrazili mišljenje da žele nastaviti živjeti sa majkom a tatu viđati kao i do sada.

28. Nadalje, roditelji su se prvotno složili oko roditeljske skrbi i osobnih odnosa, no tijekom postupka tuženik odustaje od sporazuma, te povodom prijave njega i njegove majke školi oko nepružanja brige o djeci od strane majke, škola obavlja razgovor s djecom i roditeljima, te obavještava o tome Centar za socijalnu skrb, kao i zbog izjave mlt. Marka da je gladan. Međutim posebna skrbnica je obavila razgovor sa djecom te upitana da li mama kuha, mlt. Tara odgovara potvrdno, da se jednom dogodilo da bude gladna ali je imala mogućnosti da si sama uzme nešto za jesti, kako i jeste uzela paštete i kruha i pojela, a nakon čega je popila vode i zaspala. Mlt. Mark je odgovorio da mama kuha a kada ne stigne jer puno radi ode u trgovinu i kupi im nešto. Isto tako upitani da li s mamom razgovaraju o tati i s tatom o mami, mlt. Mark odgovara negacijom, a mlt. Tara navodi kako je mama samo pita kako je bilo kod tate i što su radili, ali nikad ne pričaju ružno o tati. Dok je kod mame slobodno se čuje s tatom preko mobitela i s njegovim roditeljima, a kada je kod tate ne čuje se s mamom, jer ne nosi svoj mobitel, a kada od njega traži da nazove mamu on joj kaže da ne može. Tata za mamu kaže „krmača jedna“ nije vas dobro obukla i nije vas okupala, to govori i baka i baka kaže da će mamu kada dođe po nju udariti tepsijom po glavi. Njoj tada bude jako nelagodno i pravi se da to ne čuje. Nevenka Ovčar, učiteljica razredne nastave mlt. Marka u OŠ Julija Kempfa iskazala je da je primijetila da Mark u školskoj kuhinji dosta toga ne jede, ali ne zna da li je to zbog toga što ne može, ne želi ili ne može zbog svog zdravstvenog stanja. Njoj je majka u prvom razredu rekla da je on imao operaciju te zamolila da ga zbog toga poštedi težih napora u smislu tjelesnog odgoja. Iskazala je da je bila samo ta jedna situacija kada se Mark žalio da je gladan i da nije uočila da bi bio zapušten u smislu odijevanja ili osobne higijene, uvijek je uredno ošišan. Za majku dječaka je iskazala da je kod školskog psihologa iskazala da je ona taj dan skuhalo neko kuhano jelo koje dječak nije htio jesti već je htio da mu skuha nešto drugo. Tužiteljica je iskazala vezano za događaj kada je Mark izjavio u školi da je gladan da rijetko jede, jede što voli, ostalo

odbija. Iskazala je da je to zapravo glupost njenog supruga Ivana jer je on njima utuvio u glavu da ona ne kuha i da kuha samo kad dolazi njena prijateljica. Majka djece je izjavila da ocu omogućuje susrete i druženja kad god zatraži.

29. Iz svega navedenog sud ne zaključuje da bi tužiteljica zanemarivala svoje dužnosti, pri čemu cijeni okolnost da se ovo pitanje pojavilo tijekom postupka inicirano od strane tuženika koji je sklon djeci ružno govoriti o majci, dok majka to ne čini prema ocu. Mlt. Mark Brekalo ima posebnu prehranu koju ne prihvaća uvijek, tako da je sudu prihvatljivo da je dijete ukoliko odbija jest hranu koju ne voli, što je potvrdila i razrednica mlt. Marka vezano za školsku kuhinju, moglo izraziti želju za određenom hranom odnosno iskazati da je gladno, ali ne u smislu nebrige majke. Majci oko brige o djeci pomaže njena sestra, a odlaze i u Austriju kod djeda i bake sa majčine strane, a kad su kod oca oko djece brinu i djed i baka sa očeve strane, a otac ima djevojku koja je trudna i početak će živjeti s njim.

30. Obzirom su mlt. Mark star 10 godina i mlt. Tara stara 9 godina izrazili mišljenje da žele stanovati sa majkom, a stručni tim je utvrdio da oba roditelja posjeduju jednake roditeljske kapacitete za brigu i skrb o zajedničkoj mlt. djeci te da su djeca podjednako emocionalno privrženata i povezana s oba roditelja, sud uvažavajući njihovo mišljenje smatra da je u najboljem interesu djece da ostanu živjeti sa majkom, a sa ocem održavati redovita susrete i druženja. Ovakvom dinamikom odnosa kakva je bila i do sada su djeca zadovoljna, a sud je uvažio njihovo mišljenje u skladu sa njihovom dobi i zrelosti.

31. Stoga je sud odlučio kao u točki I i II izreke, sukladno tužbenom zahtjevu uređenom na glavnoj raspravi održanoj dan 15. srpnja 2022., na koji način je prvotno postignuta i suglasnost stranaka. Obzirom je tužiteljica promijenila adresu prebivališta tijekom postupka i podatak o novoj adresi dostavila sudu nakon zaključenja glavne rasprave, sud je odredio da djeca stanuju sa majkom na adresi stanovanja majke. Ukoliko bi se promijenile okolnosti postojeće u trenutku presuđenja može se tražiti izmjena odluke o stanovanju s djetetom.

32. U postupku je ostalo odlučiti o naknadi za uzdržavanje, odnosno naknadi za uskraćeno uzdržavanje mlt. Marka Brekalo i mlt. Tare Brekalo.

33. U postupku nije sporno da je Ivan Brekalo otac mlt. Marka i Tare. Nije sporno niti da djeca stanuju sa majkom od prestanka izvanbračne zajednice, ali i da ostvaruju osobne odnose sa ocem i borave kod njega. Sporno je pitanje kada je izvanbračna zajednica Lee Hrmić i Ivana Brekalo prestala.

34. I tužiteljica, majka mlt. Tare i mlt. Marka je u tužbi i u svom iskazu navela da je izvanbračna zajednica prestala u travnju 2018. Tuženik je iskazao da je prestala za Uskrs 2019., majka tuženika je navela da je I tužiteljica od veljače 2017. do rujna 2018. živjela kod mame, da je onda preselila kod tuženika i da je trajno odselila u veljači 2019. Sestra I tužiteljice je iskazala da je I tužiteljica 2018. otišla mami u roditeljsku kuću, onda se preselila tuženiku u Fra Kaje Adžića i vrlo brzo opet vratila roditeljima. U postupku je utvrđeno da su razdoblju od 2018. do 2020. djeca su bila pretežno kod majke. Svi su suglasni oko toga da je I tužiteljica dolazila i odlazila od tuženika. Kako iz iskaza saslušanih sudionika postupka proizlazi da su djeca pretežito boravila sa majkom kod njenih roditelja u razdoblju od 2018. do 2020., te kako je sam tuženik iskazao da je plaćao alimentaciju za 2017. i 2018. proizlazi da je izvanbračna

zajednica u to vrijeme već prestala, sud prihvaća istinitim navode I tužiteljice da je bračna zajednica tajno prestala u travnju 2018.

35. Odredbom čl. 288. st. 1. Obiteljskog zakona ("Narodne novine", broj: 103/15 i 98/19) - dalje ObZ propisano je da su roditelji prvi dužni uzdržavati svoje mlt. dijete, a radno sposoban roditelj ne može se osloboditi dužnosti uzdržavanja mlt. djeteta. Temeljem čl. 289. st. 1. ObZ-a roditelj koji ne stanuje s maloljetnim djetetom i nije plaćao uzdržavanje za svoje maloljetno dijete dužan je isplatiti naknadu za uskraćeno uzdržavanje od nastanka tog prava pa do podnošenja tužbe.

36. Obzirom na utuženo uzdržavanje u ovom sporu je valjalo utvrditi sukladno odredbama Obiteljskog zakona prije svega ukupne materijalne potrebe maloljetnih tužitelja, a koje se odnose na troškove stanovanja, prehrane, odijevanja, higijene, odgoja, obrazovanja, skrbi o djetetovom zdravlju i druge slične troškove djeteta (čl. 311. st. 1. ObZ).

37. Sukladno čl. 311. st. 2. ObZ ukupne materijalne potrebe djeteta određuju se prema životnom standardu roditelja koji ima obvezu plaćanja uzdržavanja, a što znači da je sud u smislu čl. 307. st. 3. ObZ trebao pri procjenjivanju mogućnosti tuženika kao osobe koja je dužna uzdržavati, uzeti u obzir njegove prihode, imovinsko stanje, sposobnost za rad, mogućnost zaposlenja, zdravstveno stanje, te druge okolnosti o kojima ovisi odluka o uzdržavanju. Svakako, na temelju st. 1. čl. 307. ObZ, sud je trebao utvrditi ukupan iznos sredstava potrebnih za uzdržavanje.

38. Sud je izvršio uvid u potvrde o visini dohotka i primitaka za I tužiteljicu i tuženika.

38.1. Uvidom u potvrde o visini dohotka i primitaka za tuženika Ivana Brekalo vidljivo je da je u razdoblju 2018. godine ostvario dohodak od nesamostalnog rada u iznosu od 26.812,27 kuna te iznos na ime doplatka za djecu i ostalih naknada plaća koje se isplaćuju na teret državnog proračuna ili na teret sredstava obveznika osiguranja u ukupnom iznosu 8.742,25 kuna. U 2019. godini ostvario je dohodak od nesamostalnog rada u iznosu 36.000,00 kuna, u 2020. u iznosu 37.250,00 kuna i u 2021. godini u iznosu 49.600,00 kuna.

38.2. Uvidom u potvrde o visini dohotka i primitaka za tužiteljicu Leu Hrmić vidljivo je da je u razdoblju 2018. godine ostvarila dohodak od nesamostalnog rada u iznosu od 6.368,09 kuna te iznos na ime doplatka za djecu u iznosu od 5.318,12 kuna. U 2019. godini ostvarila je dohodak od nesamostalnog rada u iznosu 40.888,81 kuna te iznos na ime doplatka za djecu u iznosu od 6.286,14 kuna. U 2020. ostvarila je dohodak od nesamostalnog rada u iznosu 38.596,81 kunu te na ime naknade plaće za vrijeme spriječenosti za rad isplaćene na teret sredstava obveznih osiguranja u iznosu 2.073,60 kuna i na ime doplatka za djecu iznos 5.587,68 kuna. U 2021. godini ostvarila je dohodak od nesamostalnog rada u iznosu 13.573,98 kuna i na ime doplatka za djecu iznos od 6.585,48 kuna. Međutim dodatno saslušana na glavnoj raspravi održanoj 29.siječnja 2024. iskazala je da trenutno nije u radnom odnosu.

39. Sporna okolnost među strankama je vrijeme koje su djeca provodila kod oca u vrijeme za koje je utuženo uskraćeno uzdržavanje, no iz iskaza samog tuženika i I tužiteljice proizlazi da su u razdoblju od svibnja 2018. do prosinca 2020. kod oca provodili jednu trećinu vremena. I tužiteljica je iskazala da su provodili 3-4 mjeseca godišnje kod oca u tom razdoblju, a tuženik je iskazao da su provodili trećinu do polovinu vremena. Kada se tome pridoda evidencija koju je vodila majka tuženika o

dolascima i odlascima djece kod tuženika odnosno njegovih roditelja, na koju se upravo tuženik poziva, iz koje proizlazi da su djeca provodila kod oca i manje vremena od jedne trećine, te obzirom ova evidencija nije službena evidencija, sud prihvaća iskaz tužiteljice kao istinit da su djeca provodila 3-4 mjeseca godišnje kod oca, što čini jednu trećinu vremena. U tom periodu otac je skrbio o djeci i snosio sve troškove.

40. Tako je sud utvrdio u smislu čl. 310. st. 1. ObZ da majka maloljetnih tužitelja svoj udio u obvezi uzdržavanja djeteta ispunjava kroz svakodnevnu skrb o djeci, a na temelju iskaza Lee Hrmić i njene sestre Lane Hrmić, sud je utvrdio ne samo da svoj dio u obvezi uzdržavanja djeteta ispunjava kroz svakodnevnu skrb, već i novčanim uzdržavanjem. Stoga tuženik kao roditelj koji ne stanuje sa svojom djecom svoju obvezu uzdržavanja djeteta treba ispunjavati zadovoljavanjem materijalnih potreba djeteta u obliku novčanog uzdržavanja. Prema st. 2. čl. 310. Obz svakodnevna skrb o djeci smatra se jednako vrijednom zadovoljavanju materijalnih potreba djeteta u obliku novčanog uzdržavanja. Dakle, kroz dane iskaze i tužiteljice Lee Hrmić i tuženika Ivana Brekalo, te saslušanih svjedoka, kao i iz uvida u podatke porezne uprave o visini dohotka i primicima i tužiteljice i tuženika valjalo je utvrditi njihovo imovinsko stanje, posebno ukupne neto prihode tuženika u koje ulaze sva stalna i privremena novčana primanja, a i uzeti u obzir sve druge mogućnosti stjecanja zarade u skladu s dobi, obrazovanjem i radnom sposobnosti roditelja (čl. 313. st. 2. ObZ).

41. Vezano za primanja stranaka među istima nema spora o visini primanja. Tako je sud utvrdio da je tuženik imao primanja u visini 4.130,00 kuna mjesečno u 2021. godini, a ranijih godina su mu primanja bila oko 3.000,00 kuna mjesečno. Sud poklanja vjeru tuženiku da se obzirom na radno vrijeme konobara ne može dodatno zaposliti. Suvlasnik je kuće u kojoj stanuje, nema druge imovine.

42. S druge strane maloljetna djeca su živjela s majkom u kući njenih roditelja i majka je snosila sve režije i troškove života uz pomoć svojih roditelja. Prihodi i primici majke utvrđeni za 2018. iznosili su ukupno 11.756,00 kuna. U 2019. godini i 2020. godini iznosili su ukupno oko 46.000,00 kuna a u 2021. godini ukupno oko 20.200,00 kuna, dio prihoda ostvaruje i kroz igranje košarke. Navedene okolnosti su se tijekom postupka promijenile tako da tužiteljica u vrijeme donošenja odluke nije u radnom odnosu i preselila je na novu adresu u Požegi.

43. Sud ocjenjuje da su mjesečne potrebe mlt. tužiteljice Tare Brekalo obzirom na njezinu dob oko 1.100,00 kuna mjesečno, a mlt. tužitelja Marka Brekalo oko 1.300,00 kuna a odnose se na troškove prehrane, odjeću, obuću i higijenske potrepštine i slično.

44. Kako se uzdržavanje za djecu uvijek određuje u novčanom iznosu i kako majka kao roditelj s kojim maloljetni tužitelji stanuju svoj udio u obvezi uzdržavanja ispunjava ne samo kroz svakodnevnu skrb o tužiteljima, već do sada i kroz zadovoljenje novčanih potreba, tuženik je u obvezi plaćati uzdržavanje za mlt. tužitelje u novčanim iznosima, a jer se u smislu st. 1. i 2. čl. 310. ObZ to ukazuje nužnim za tužitelje, budući je rečena svakodnevna skrb o tužiteljima na strani majke jednaka zadovoljenju materijalnih potreba tužiteljice.

45. Kako je sud utvrdio da tuženik nije doprinosio za uzdržavanje maloljetne djece proizlazi obveza tuženika na plaćanje naknade za uskraćeno uzdržavanje.

46. Odlučujući o visini naknade uzdržavanja sud je sukladno čl. 314. ObZ u konkretnoj pravnoj stvari naknadu uzdržavanja odredio sukladno minimalnim novčanim iznosima

potrebnim za mjesečno uzdržavanje djeteta prema razdoblju za koje se uzdržavanje traži, odnosno u kojem je uzdržavanje uskraćeno.

47. Odredbom čl. 314. ObZ je propisano je da ministar nadležan za poslove socijalne skrbi jednom godišnje, a najkasnije do 1. travnja tekuće godine određuje minimalne novčane iznose koji predstavljaju minimum iznosa ukupnih materijalnih potreba za mjesečno uzdržavanje maloljetnog djeteta u Republici Hrvatskoj, koje je dužan platiti roditelj koji ne stanuje s djetetom. Minimalni iznosi su prema st. 2. čl. 314. ObZ određeni u postotku prosječna mjesečne isplaćene neto plaće po zaposlenom u pravnim osobama Republike Hrvatske za proteklu godinu, a za djecu do 6 godina taj postotak iznosi 17 % prosječne plaće.

48. Prema podacima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku minimalni novčani iznos potreban za mjesečno uzdržavanje djeteta za 2018. za dijete u dobi do 6 godina iznosi 1.017,00 kuna, za 2019. g. za dijete u dobi do 6 godina iznosi 1.061,00 kn ("Narodne novine" broj: 32/19), za 2020.g. prema podacima istoga ministarstva iznosi 1.098,00 za dijete u dobi do 6 godina, a za dijete u dobi od 7 do 12 godina iznosi 1.291,00 kuna ("Narodne novine" broj: 39/20), prema podacima Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike za 2021.godinu iznosi 1.149,71 kn za dijete u dobi do 6 godina ("Narodne novine" broj: 30/21) a za dijete u dobi od 7-12 godina iznosi 1.352,60 kn i prema podacima istog ministarstva za 2022. za dijete u dobi od 7-12 godina iznosi 1.425,80 kn ("Narodne novine" broj: 37/22), prema podacima za 2023. za dijete u dobi od 7-12 godina iznosi 203,15 eura/1.530,64 kuna ("Narodne novine" broj: 48/23).

49. Sud ocjenjuje da su mjesečne potrebe mlt. tužiteljice Tare Brekalo obzirom na njezinu dob oko 1.100,00 kuna mjesečno, a mlt. tužitelja Marka Brekalo oko 1.300,00 kuna a odnose se na troškove prehrane, odjeću, obuću i higijenske potrepštine i slično.

50. Temeljem odredbe čl. 289 ObZ roditelj koji ne stanuje s maloljetnim djetetom i nije plaćao uzdržavanje za svoje maloljetno dijete dužan je isplatiti naknadu za uskraćeno uzdržavanje od nastanka tog prava pa do podnošenja tužbe. Smatra se da je obveza uzdržavanja za pojedini mjesec nastala krajem mjeseca za koji je uzdržavanje trebalo dati, a u visini koja se može odrediti prema čl. 314 ObZ.

51. Tužitelji potražuju u tužbi novčane iznose na ime uskraćenog uzdržavanja za svako dijete od svibnja 2018. pa do siječnja 2019. iznos od 1.017,00 kuna, od veljače 2019. pa do siječnja 2020. iznos od 1.061,00 kunu, od veljače 2020. pa do listopada 2020. iznos od 1.098,00 kuna te za studeni i prosinac 2020. iznose od 1.098,00 kuna za mlt. Taru Brekalo, a za mlt. Marka Brekalo za studeni i prosinac 2020. iznose od 1.291,00 kunu zajedno sa zakonskom zateznom kamatom, što odgovara podacima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, odnosno Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike o minimalnim novčanim iznosima potrebnim za mjesečno uzdržavanje djeteta za utužene godine.

52. Tužitelji su učinili nespornim na ročištu održanom dana 16. studenog 2021. da je tuženik u razdoblju od 9. svibnja do 11. listopada 2018. uplatio na ime uzdržavanja iznos od ukupno 5.200,00 kuna, a što je vidljivo i iz potvrde o prometu po računu tuženika od 11.11.2021. Stoga je sud odbio dio tužbenog zahtjeva koji se odnosi na uzdržavanje za svibanj i lipanj 2018. za mlt. Taru i mlt. Marka (u ukupnom iznosu od 4.068,00 kuna) te djelomično srpanj 2018. za preostali iznos od 1.132,00 kuna, te udovoljio tužbenom zahtjevu za naknadu uskraćenog uzdržavanja u preostalom dijelu

za srpanj 2018. u iznosu od 451,00 kunu za mlt. Marka i u istom iznosu za mlt. Taru, te na ovako odmjerene iznose, odlučujući o visini mjesečnog iznosa naknade za uskraćeno uzdržavanje, sud je cijenio okolnost da su djeca provodila kod oca jednu trećinu vremena, što znači da je sud dosudio naknadu za preostale dvije trećine od ukupnog mjesečnog iznosa kako je utuženo, odnosno dvije trećine iznosa za preostali dio srpnja 2018.

53. Tako je sud za uskraćeno uzdržavanje priznao mlt. Marku Brekalo za utuženo razdoblje za dio srpnja 2018. iznos od 377,33 kuna, za kolovoz 2018. do siječanj 2019. iznos od 678,00 kuna, za veljaču 2019. do siječnja 2020. iznos od 707,33 kuna, veljaču do listopad 2020. iznos od 732,00 kuna i za studeni i prosinac 2020. iznos od 860,67 kuna, što predstavlja dvije trećine od ukupno utuženog iznosa, odnosno dvije trećine utuženih minimalnih novčanih iznosa potrebnih za mjesečno uzdržavanje djeteta. Sud je u navedenom dijelu usvojio tužbu i tužbeni zahtjev iz točke III tužbe, dok je u preostalom dijelu mjesečnih iznosa (kao i novčanih iznosa za svibanj i lipanj 2018.) odnosno za ukupan iznos od 13.106,37 kuna tužbeni zahtjev odbio.

54. Za uskraćeno uzdržavanje sud je priznao mlt. Tari Brekalo za utuženo razdoblje za dio srpnja 2018. iznos od 377,33 kuna, za kolovoz 2018. do siječanj 2019. iznos od 678,00 kuna, za veljaču 2019. do siječnja 2020. iznos od 707,33 kuna, veljaču do prosinac 2020. iznos od 732,00 kuna, što predstavlja dvije trećine od ukupno utuženog iznosa, odnosno iznosa utuženih minimalnih novčanih iznosa potrebnih za mjesečno uzdržavanje djeteta. Sud je u navedenom dijelu usvojio tužbu i tužbeni zahtjev iz točke V tužbe, dok je u preostalom dijelu mjesečnih iznosa (kao i za mjesec svibanj i lipanj 2018.) odnosno za iznos od ukupno 12.977,71 kuna tužbeni zahtjev odbio.

55. Tužitelji potražuju na ime uzdržavanja mlt. Marka Brekalo mjesečni iznos uzdržavanja u visini od 1.291,00 kuna, a u odnosu na mlt. Taru Brekalo mjesečni iznos uzdržavanja u visini od 1.098,00 kuna od siječnja 2021. godine pa nadalje i to tako da dospjele mjesečne iznose plati odjednom, a dospijevajuće najkasnije do 15og u mjesecu za tekući mjesec zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koje teče od svakog pojedinog iznosa od dospijeca pa do isplate.

56. Minimalni novčani iznos potreban za mjesečno uzdržavanje mlt. Taru Brekalo za 2021. iznosio 1.098,00 kn a za mlt. Marka Brekalo 1.291,00 kn kako je to i utuženo (do 1. travnja 2021., a od 1.travnja 2021. za mlt. Taru iznos od 1.149,71 kunu, a za mlt. Marka 1.352,60 kuna te dalje kako je navedeno u točki 47. obrazloženja presude).

57. Međutim, odredbom čl.314 st.3.ObZ je propisano i da se iznimno potrebe maloljetnog djeteta mogu utvrditi u iznosu nižem od zakonskog minimuma ali ne manje od jedne polovice zakonskog minimuma ako je obveznik uzdržavanja dužan uzdržavati dvoje ili više djece. Obzirom je tuženik u obvezi uzdržavati dvoje djece, te obzirom na njegove godišnje prihode, te uvažavajući pritom iznose uzdržavanja prema prosječnim potrebama maloljetnog djeteta u skladu s dobi djeteta, prihodima roditelja obveznika uzdržavanja prema platnim razredima i prosječnim troškovima života u Republici Hrvatskoj, sud je mjesečni iznos dosudio mlt. Marku Brekalo na način da je tužitelju priznao za 2021.mjesečni iznos od 1.000,00 kuna od siječnja 2021. godine pa do travnja 2021. godine, od 1.travnja 2021.godine do 1. travnja 2022. mjesečni iznos od 1.100,00 kuna, od travnja 2022. do 1.travnja 2023.mjesečni iznos od 1200,00 kuna, od 1.travnja 2023. mjesečni iznos 1.290,00 kuna pa na dalje i to tako da dospjele

mjesečne iznose plati odjednom, a dospijevajuće najkasnije do 15-og u mjesecu za tekući mjesec. Za mlt. Taru sud je priznao mjesečni iznos od 800,00 kuna od siječnja 2021. do 1. travnja 2021., od 1. travnja 2021. do 1. travnja 2022. mjesečni iznos od 900,00 kuna, od 1. travnja 2022. do 1. travnja 2023. mjesečni iznos od 1.000,00 kuna i od 1. travnja 2023. pa na dalje mjesečni iznos od 1.098,00 kuna, s tim da je dospjele mjesečne iznose plati odjednom, a dospijevajuće najkasnije do 15-og u mjesecu za tekući mjesec sa zakonskom zateznom kamatom koja na svaki dospjeli, a neplaćeni iznos uzdržavanja teče od dospijeća do isplate.

58. Nakon što je sud utvrdio ukupne materijalne potrebe tužiteljica i ukupne imovinske mogućnosti njezinog oca, valjalo je presuditi kao u izreci na temelju odredbe čl. 317. ObZ.

59. Odluka o zakonskoj zateznoj kamati temelji se na odredbi čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18 - dalje u tekstu: ZOO), a jer je dospjeće novčanih iznosa po osnovi uzdržavanja do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec, budući se za tekuće uzdržavanje plaća unaprijed, a samo za uskraćeno uzdržavanje mlt. djeteta naknada za uskraćeno uzdržavanje isplaćuje se od nastanka tog prava pa do podnošenja tužbe, a obveza uzdržavanja za pojedini mjesec nastaje krajem mjeseca za koji je uzdržavanje trebalo dati (čl. 289. st. 1. i 2. ObZ).

60. Odredbom čl. 366. st. 1. ObZ propisano je da se o troškovima postupka prilikom odlučivanja u stvarima uzdržavanja djeteta odlučuje slobodno, vodeći računa o okolnostima slučaja i o ishodu postupka. Imajući u vidu da su tužitelji maloljetna djeca, da ih zastupa majka s kojim žive i da je majka angažirala punomoćnika – odvjetnika radi posrednog zastupanja tužitelja, te imovno stanje mlt. tužitelja ocjena je ovog suda da upravo tuženik- otac tužitelja treba snositi sve troškove koji su bili potrebni za vođenje ove parnice. Kako parnične troškove, u smislu čl. 151. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 – Pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka Ustavnog suda RH i 70/19 – u daljnjem tekstu: ZPP), čine izdatci učinjeni u tijeku ili u povodu postupka, a izdatke čine i troškovi koji se odnose na nagradu za rad odvjetnika, valjalo je primijeniti Tarifu o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine", broj: 138/23 dalje u tekstu: Tarifa) i na temelju Tbr.7. t. 3. u vezi Tbr.40 t.1.Tarife utvrditi da punomoćniku, pripada jednokratna nagrada u iznosu od 480,00 eura (koje obuhvaća četiri radnje i to sastav tužbe i zastupanje na ročištima održanima 16.11.2021, 15.7.2022., i 29.9.2022.) te zastupanje na ročištima održanima 15.12.2022., 2.2.2023., 15.11.2023. i 29.1.2024. u iznosu od 120,00 eura za svako ročište, što ukupno iznosi 960,00 eura, koji trošak je i dosudio tužiteljima.

61. Stoga je odlučeno kao u izreci presude.

U Požegi 18. ožujka 2024.

Sudac:
Anamarija Kovačević Turac

Uputa o pravu na žalbu: Protiv ove presude dozvoljena je žalba u roku od 15 dana od dana objave presude. Žalba se podnosi u ovome sudu, a o istoj odlučuje županijski sud.

DNA:

1. Odvjetnik Tomislav Metić, Požega
2. Odvjetnik Ivan Bošković, Požega

Broj zapisa: **9-30865-0d0b3**

Kontrolni broj: **0d25c-01b9b-c1d03**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Anamarija Kovačević Turac, O=OPĆINSKI SUD U POŽEGI, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Požegi** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.